

SZAKMAI CIKKAJÁNLÓ

Ásványi Ilona: A könyvtárosi élethivatás in: Könyv, Könyvtár, Könyvtáros 22 (2013/5) p. 39-47.

Még napjainkban is elmondhatjuk, hogy a könyvtáros foglalkozással az emberek többsége nem tud mit kezdeni. Iskolaképe, tanárképe mindenkinek van, hiszen iskolába – ha csak elemi iskolát végzett is – mindenki járt. De a könyvtárról és a könyvtárossárról kevesen tudják a laikusok, hogy ki az, mi a munkája voltaképpen.

Káplány Géza 1937-ben ezt írja: „... az 'avatatlan' közönség köréből elég gyakran, még a könyvtárosi fülünk hallatára is, önkéntelenül felteszik azt a ráknézve (sic!) nem éppen hízogató kérdést, hogy hát mi is tulajdonképpen az a könyvtáros ...? Mintha bizony a könyvtárosság csak anynyiból állana, hogy a szükséges könyveket megvásárolják, valamelyes katalógusba beírják, polcra helyezik, s onnét esetenként leveszik. - Ha ezenkívül a könyvtárosságnak még valami más, dicséretes tulajdonságát is kiemelik, úgy leginkább 'cso-dás' memóriáját magasztalják, melyszerint (sic!) a kívánt könyveket és könyvcímeket emlékezetből ismeri, s továbbá, hogy a katalóguskönyvekben, illetve a kartoték-fiókokban olyan biztonság-gal kutat.”

Káplány Géza jeles külföldi kollégája Paul Ledawig munkáját idézi, mely könyvtártudományi írás 1912-ben jelent

meg először, majd 1917-ben másodszor, 1934-ben pedig harmadszor. Ez az írás évtizedekig meghatározó „könyvtár-tan” volt, sőt felfedezhetjük benne azt a modern, menedzsment szemléletű, szolgáltatásközpontú könyvtári-könyvtárosi munkát, melyet a 20. század utolsó évtizedeitől kezdtünk el tudatosan művelni.

A 20. századi társadalmi, politikai, technikai változások mintegy riadót fújtak „a könyvtárak évszázados dohos, homályos termeibe, megriasztva az ott poros kódexei közt fenséges nyugalomban elmerült archivista könyvtárort. ... Könyvtárak, melyek elébb inkább könyvek konzerváló helyei voltak az örökkévalóság számára, ezentúl szolgáltatásaiban a való életszükségleteivel keresnek kapcsolatot, hiszen a könyvtár arra való, hogy használják, a könyvek pedig arra, hogy mentől többen forgassák.”

Vajon mit jelentett a könyvtár, a könyvtáros foglalkozás, hogyan rajzolták meg a könyvtáros alakját – egyben saját identitásukat – könyvtáros elődeink ebben a korszakban?

A cikk Asztalos Miklós, Nyíreő István, Fitz József, Dávid Antal szavaival ad választ e kérdésre.

ÚJDONSÁG

	Zvara Edina
	Nyugat-dunántúli protestáns lelkészek olvasmányai a késő humanizmus korában
	Szegedi Tudományegyetem Historia Ecclesiastica Hungarica Alapítvány
	Szeged – Budapest, 2013